

Apád a legerősebb

Három apát kérdeztünk arról, mit érzett, amikor kiderült, apa lesz, és milyen volt neki az apás szülés, mit szeret az apaságban, és mi az, ami neki nehéz.

» [Balogh Bálint: A magyar nyelvben az apa is szülő](#)

» [Egyed Ufó Zoltán: az apaságból ki lehet szállni, de nem érdemes](#)

» [Soós Róbert: Ez az, amit senki nem mond el](#)

Milyen érzés volt, amikor megtudtad, hogy gyereked lesz? Emlékszel erre?

Valamiféle lehetőségként éltem meg, de ezek nem verbalizálható érzések. Valamilyen furcsa öröm, de nem tudod, hogy minek örülsz, mert **fogalmad sincs, hogy mi fog történni.**

Nagyon sokáig én nem akartam gyereket, egyetemista koromban, volt egy ilyen hülye elméletem, hogy nem akarom, hogy valaki miattam haljon meg. Mert, ha miattam születik, miattam is hal meg.

Ennek ellenére **volt ez a furcsa öröme**rzet, meg persze egy csomó félelem, mert nem tudtuk, mi fog történni, akkor ott éltünk Bukarestben, nem tudtuk, hogy hol fogunk lakni ezután, közben már megszűnőben volt a cég, ahol dolgoztunk.

Ilyen szempontból a lehető legrosszabbkor született Vanda, mert stresszesek voltunk, de lehet, hogy pont azért bírtuk végigcsinálni ezt az egészet, mert adott egy plusz motivációt.

Meg akkor el kellett menni nőgyógyászhoz, ahova nem nagyon jártam azelőtt. Fura élmény volt. Rádnéznek, s látják, hogy nem vagy az az apukának való, és érzékelte, hogy ezt te biztos akarod? Ilyen foszlányok vannak meg, hogy mondták, hogy hosszú lesz a lába, meg hogy kislány lesz.

Viszont azt nem mondta meg senki, hogy szülés után **a nő nagyon megéhezik** és jó, ha van nálad szendvics, és szedjed te is a vitaminokat. Oké, hogy a párod fog szülni, de te is ki fogsz készülni közben. Voltunk terhességi felkészítőn, mert apás szülés volt. Egy csomó elméleti hülyeséget elmondanak, de az alapokat nem mondják el, vagy nem figyeltem oda.

Hogy mentél szembe ezzel a nem túl bátorító viszonyulással?

Vanda szokta mondani, **nem vagyunk mi teljesen normálisak**. Egy normális ember ezeken elgondolkozik, de én el se gondolkozom. Megszoktam, hogy az embereknek van véleményük rólam, amiről nagyon sok esetben azt sem tudom, hogy létezik. Ha nagyon racionálisan gondolom végig a dolgokat, akkor nagyon sok mindent nem szabadna vagy kéne csinálnjak.

Például gyereket se szabadott volna akkor vállaljak. Ha lenne egy lista, hogy pipáld ki ezt az öt dolgot, ha gyereket akarsz, valószínű egyet sem tudtam volna kipipálni.

A szülés?

Az durva.

Miért döntöttetek az apás szülés mellett?

Inkább az volt, hogy nem akartam nem apás szülést. Persze van benned egy kíváncsiság is, de az alap az, hogy nem azért csinálunk dolgokat, mert úgy döntöttünk, hanem **van egyfajta sodródás**, ami visz magával, természetes volt, hogy apás szülés lesz.

Ha együtt csináltuk azt a gyereket, akkor – oké, hogy nem én szülöm meg, de – legalább ott vagyok. Akkor érzed, hogy mi történik, amikor ott vagy. Látod, hogy a másik hogy szenved, ezt a szenvedést részben te okoztad, és el kell tud viselni, hogy közben nagyon gyűlöl. Ha nem vagy ott, akkor is gyűlöl, mert az egy olyan állapot, ami a totális racionalitás elvesztésével jár, de ezt se fogja elmondani senki.

Fura is nekem, hogy **miért nem beszél erről senki**. Oké, hogy ez egy csodálatos dolog, de ugyanakkor a személyiséged kifordul önmagából. Az a mentális kontroll, amivel te a hétköznapiakat éled, az el fog tűnni ebben a pillanatban. És erre szerintem szinte senki nincs felkészülve.

Ilyen szempontból nagyon örülök, hogy ott voltam. Nem azért, mert láttam, hogy valaki hogy szenved, hanem hogy ott tudtam lenni akkor, amikor szenvedett. Nagyon segíteni nem tudsz, csak annyiban, hogy itt vagyok, utálj nyugodtan, nem kell megjátszd magad. Mert amikor nem magánklinikán szülsz, hanem állami intézményben, akkor az van, hogy annak ellenére, hogy neked olyan fájdalmaid vannak, mint soha azelőtt, még akkor is szerepet kell játszani, **viselkedned kell**

Ezt a kényszert próbáltam csökkenteni.

A várandósság ideje milyen volt?

Az vagány. Biztos van egy csomó biológiai oldala, olyan, mint amikor újra szerelembe esel, nagyon intenzív érzéseket élsz át, közben a párod átalakul, ez egy nagyon érdekes folyamat.

De minden pasinak szólok, akinek tudom, hogy szülni fog a párja, hogy szedd össze magad, mert nehéz lesz. A végén van egy olyan terhelés, hogy a párod se fogja tudni, hogy mit kell csináljon, és ha te akkor nem vagy halál türelmes, és elkezdesz okoskodni és vagánykodni, akkor az nem működik.

Mindig azt látom, hogy valakinek a kapcsolatban **kell legyen fölösleges kapacitása**, tudjon energiákat felszabadítani, amikor arra szükség van. És ha te pont lekötötted minden erőforrásodat, mert a karrierednek a nem tudom melyik pontján vagy, esetleg meg vagy sértődve, mert a párod nem foglalkozik veled annyit, mint azelőtt, akkor nem tudsz ott lenni és segíteni.

Ez az, amit senki nem mond el, és ha elmondanák, akkor másképp tudnál együtt lenni egy gyerekkel. Hogy rá kell pihenni egy gyerekre, nem lehet úgy, hogy ma még megváltom a világot és holnap megszületik a gyerekem.

A másik, ami nagyon érdekes, hogy ezek a dolgok **nagyon gyorsan eltelnek**. Az, hogy születik egy gyereked, betölti az első évet, vagy a harmadikat. A gyerekek nagy része nem emlékszik semmire, ami hároméves kora előtt történt, de te el tudod neki mesélni, meg tudjátok nézni a képeken, **segít**

tsz neki, hogy azt a múltját, amire ő nem emlékszik, folyamatosan újraírjátok, és ebből a személyiségét tudja építeni. Ha jelen vagy. De ha nincs közös múltatok abból a

három évből, nem tudsz segíteni.

Elég sokan félnek tőlem, kialakult ez, hogy én egy gonosz manus vagyok. Ami jó, hogy most meg azt érzem, meg el is mondták, hogy ha én vagyok Vandának az apukája, akkor olyan rossz ember nem lehetek. Ez fordítva szokott történni. Nálunk nem az alma nem esett messze a fájától, hanem a fa nem esett messze az almájától.

Ez is egy érdekesség, hogy én Udvarhelyen idegen vagyok, de ő meg itt született, **ez az ő városa**.

Ennek a kettősségnek a megélése is érdekes ebben az apa-lánya kapcsolatban. Gyakorlatilag nekem ő a trójai faló az udvarhelyiséghez.

A te identitásodban hol van az apaság?

Az egyik volt osztálytársnőm írta Facebookon, hogy el se tudta volna képzelni, hogy én apuka legyek. És most mennyire természetes, hogy apa vagyok, már nem tudnám elképzelni másképp.

Egyik nap még újságot írtam, másik nap kávézót csináltam, utána elkezdtem futni, ezekben a történetekben egy dolog biztos, ami stabil, hogy apa vagyok. És ez ad egy biztonságérzetet is, az identitásodnak egy olyan része, amit nem tudsz levetkőzni. Nem azért, mert nem lehetne elmenekülni, hanem azért, mert ebből nem tudsz kiszállni, a történeteket felülről.

Hogy írnád le a kettőtök kapcsolatát?

Vannak a reggeleink, amikor megyünk a suliba. Van, amikor beszélgetünk, van, amikor nem, csak várjuk, hogy a kutya ugasson meg, ez egy ilyen rituálé. Szoktunk járni úszni, vannak ilyen hősiességek, például, hogy karúszóval úsztunk a tengerben.

Van, amikor nagyon van kedve mondani, és van, amikor nincs, akárcsak nekem, ő is

rejtőzködik, mint én. Itt valami működik természetesen, de nem azért, mert én jó apa vagyok.

Azok az érdekes helyzetek, amikor **haragszik rám, és nem mondja el, miért**. Azoknak a feloldása.

Vagy amikor még nem tudta szétválasztani a mesét a valóságtól, olyankor éreztem egy hatalmas felelősséget, hogy a mesevilág és valóság között hogyan tudjam őt elkalauzolni, hogy ne rántsam ki a varázslatból, de ne is hagyjam, hogy átverje saját magát.

Ha azt kérdezted volna, hogy milyen lányos apának lenni, akkor azt mondtam volna, hogy nem tudom, mert én csak Vandának vagyok az apja. De azt tudom, hogy Kakasy és Ufó nagyokat tudott csatázni azon, hogy kinek jobb. Szerintem attól függ, hogy milyen gyerekeid vannak. Addig, amíg nincs gyereked, addig van egy elképzelésed arról, hogy milyen az, amikor lesz. És kb 10%-a fogja fedni a valóságot.

Szerinted mi az, amit meg kell tanítania egy apának a lányának?

Én azt próbálom megtanítani, hogy ismerje fel a lehetőségeit, és használja ki. Vagy próbálja ki legalább. De szerencsére engem is így neveltek. Nekem nem igazán van lexikális tudásom, de nagyon sok mindenben fogást tudok találni, össze tudok kötni pontokat és ebből élek.

A másik meg az, hogy ne szégyellje azt csinálni, amit élvez. Nem a pénzről szól, hanem arról, hogy az életében mi az a tevékenység, amit **huzamosabb ideig élvezettel tudsz csinálni**. Nem azt szeretném, hogy tudjon valamit, hanem, hogy bármilyen helyzet elé kerül, **tudja, hogy ő kicsoda, és ő ebben a helyzetben mit tud lépni**

.

Milyen felnőttnek képzeled el a lányodat?

Nem szeretném, hogy azzal töltse el az életét, hogy az én, a család, vagy más nyomorát

egyengeti. De azt se szeretném, hogy totál elszakadjon a családjától. Azt is szeretném, hogy elmenjen külföldre, látom, hogy talán szűk ez a hely, ahol mi élünk. Ugyanakkor azt is látom, hogy ha magaddal tisztában vagy, az életteredet tudod rendezni, akkor élhetsz itt is, nem a tértől függ.

Azt mindenképp szeretném, hogy **ne kerüljön csapdába**, olyan helyzetekbe, amiből nem tud kimászni. Az nem gond, ha itt élsz, csak legyen meg a lehetőség, hogy ha el akarsz menni New York-ba egy divatbemutatóra akkor el tudj menni. Ezt szeretném.

De ezek az én fikcióim, álmaim, fogalmam sincs, hogy Vanda mit szeretne. Ha valami nagyon konkrétat kell megfogalmazni, akkor azt szeretném, hogy ne engedje, hogy rácsukódjon a világ. **A saját kis világa ne zárja őt be**, mindig legyen legalább egy-két rókalyuk, ahol ki tud menekülni.

Egyszer mondtad, hogy tigrisnek hívod őt, miért is?

Azért, mert a lányokat mindig nyuszinak hívjuk, a tigris pedig egy ilyen őrült állat a Micimackóban, folyton ugrál, mindig szimpatikus volt.

Nagyon sok rajzfilmet néztünk együtt régebb, de az elmúlt két hétben nagyon fáradt voltam, letöltöttem egy filmet, de egyedül nézte meg. És mondta utána, hogy nem is néztünk filmet.

Mondom neki, de hát most nézted meg. Igen, de nem néztünk. Ezt is fel kell fogd a 41 éves agyaddal, hogy neki nem az a poén, hogy megnéz egy rajzfilmet, hanem hogy veled nézni meg. Oké, hogy csak bámulunk egy monitort, de együtt vagyunk, összebújva és utána meg tudjuk beszélni.

A rutinok azért vannak, hogy megkönnyítsék az életedet, de **amikor elkezdik helyetted élni azt**, már nem olyan jók. Erre is jó egy gyerek, hogy ezt megmondja: biztos, neked ez így jó? Nem így fogja elmondani, de ha van egy annyi energiád még, akkor megérted.

Arra vagyunk szocializálva, hogy pontokban gondolkodjunk, célokban, ameddig el kell jutni. Emiatt **sokan se verbalizálni nem tudják a folyamatot, sem átélni**. És közben a folyamat az, ami vagány. A maratonban sem az a fasza, [hogyan megérkezel](#)

, mert izzadt vagy, büdös, utálod magad. Hanem az, hogy közben van öt endorfinlöketed, látsz egy szép tájat, az a vagány, ahogy történik. Azt sosem tudod megcsinálni, hogy megérkezel, és

lefagyasztd a pillanatot

.

Ha nagyon célorientáltan éled meg az életed, akkor az a vége, hogy meghalsz. De ha vagány pillanatok gyűjteményeként, vagy leküzdött akadályok gyűjteményeként éled meg, akkor talán jobb.